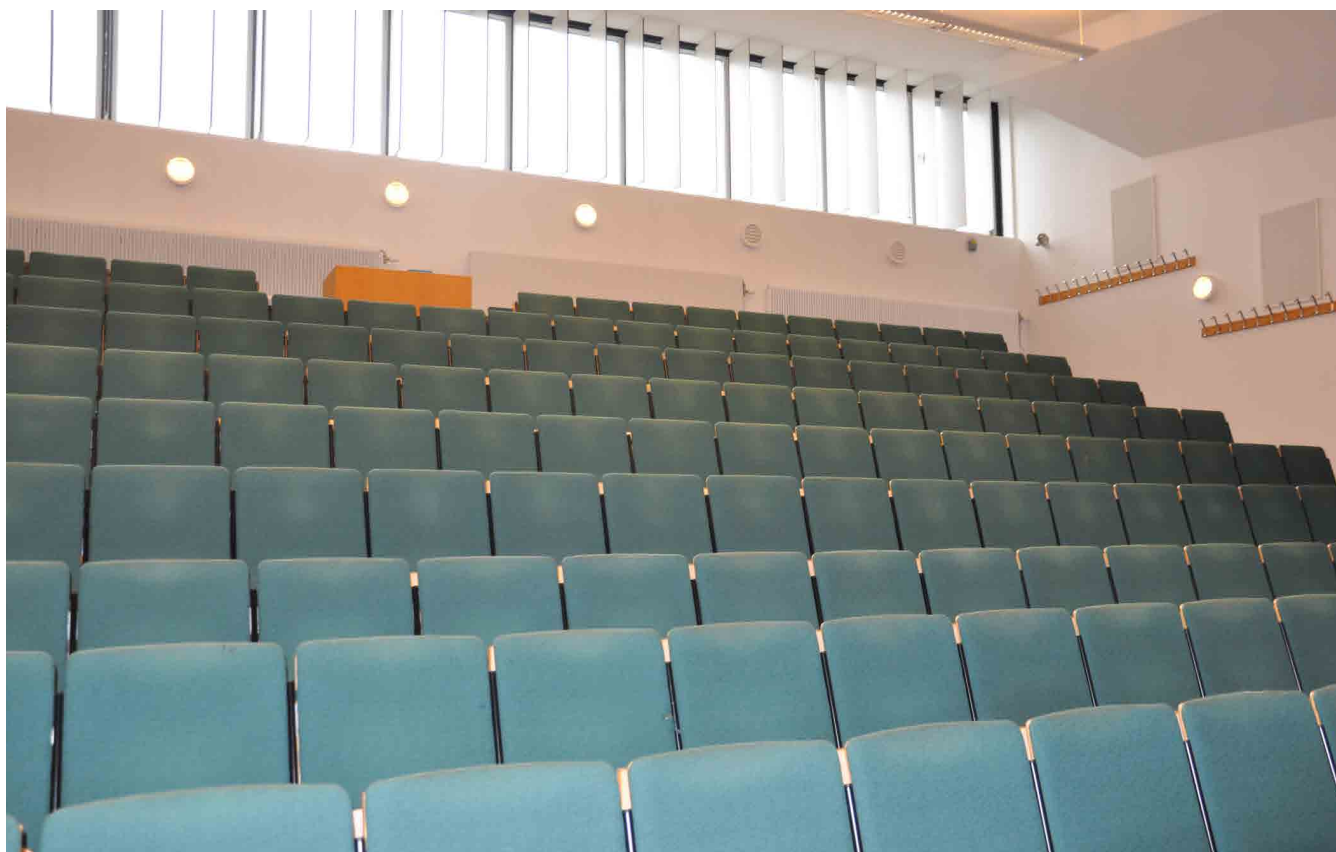

LÄRANDE I LTH

GENOMBROTET – BLAD 30 – AUGUSTI 2015

Genombrottet är LTH:s pedagogiska stöd- och utvecklingsenhet som bland annat ger högskolepedagogiska kurser och beforskar undervisning och lärande. Genombrottet bistår också lärare, programansvariga och LTH-ledningen med stöd för undervisningsplanering, undersökningar och ett ramverk för högskolepedagogisk meritering.

Augustinumret av Lärande i LTH innehåller en presentation av årets ETP-utnämningar vid Lunds Tekniska Högskola. ETP står för Excellent Teaching Practitioner och är en kompetensgrad vid Lunds Tekniska Högskola som firar 15-årsjubileum i år. Den sökande bedöms utifrån sina pedagogiska meriter och hittills har mer än hundra lärare erhållit kompetensgraden ETP. Dessutom innehåller augustinumret en artikel med fokus på seminariekulturen vid LTH, eller kanske snarare bristen på sådan. Enligt LTH:s doktorandenkät upplevs avsaknaden av seminarier för presentation av den egna institutionens forskning som ett problem och artikeln belyser arbetet med att försöka bygga upp en seminariekultur som är till nytta och glädje för en hel institution.

Hur står det till med seminariekulturen på LTH egentligen? I LTH:s senaste doktorandenkät lyfts problemet att många forskningsmiljöer saknar seminarier. I artikeln "Förförståelse och förberedelse" beskrivs arbetet med att bygga upp en stark och konstruktiv seminariekultur med hjälp av en beprövad seminariemodell.

Innehåll

Sid 2: LTH:s pedagogiska akademi - Kompetensgraden Excellent Teaching practitioner (ETP)

Sid 4: Förförståelse och förberedelse -att omforma en seminariekultur

Sid 6: LTH:s högskolepedagogiska kompetensutvecklingskurser hösten 2015

Sid 8: Kom ihåg och Kontaktinformation

LTH:s pedagogiska akademi

Kompetensgraden Excellent Teaching practitioner (ETP)

Thomas Olsson, Genombrottet, LTH

Den 13 maj 2015 fattade Karriärnämnd LTH beslut om antagning av sex nya lärare till LTH:s Pedagogiska Akademi. Dessa lärare presenteras med text och bild nedan. Sammanlagt har nu 116 lärare erhållit kompetensgraden ETP sedan belöningssystemet infördes 2001.

LTH:s Pedagogiska Akademi och våra kunskaper och erfarenheter om bedömning och belöning av pedagogisk skicklighet fortsätter att erövra världen. Under året har bland

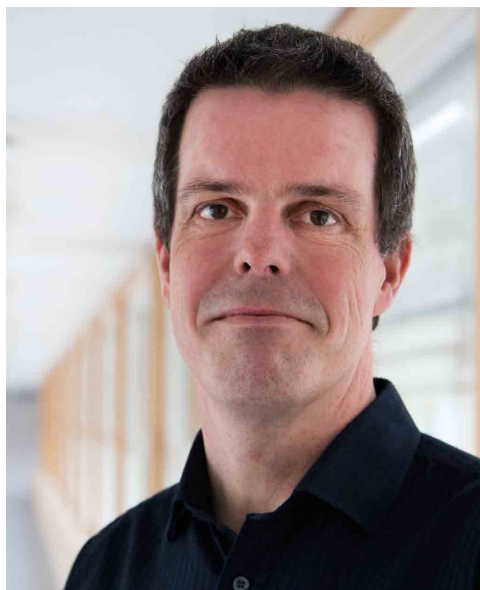
annat en tvådagars workshop (14 timmar) hållits i Durban för cirka 130 dekaner samt chefer för pedagogiska utvecklingsenheter representerande samtliga 23 universitet (och fler än hälften av alla fakulteter) i Sydafrika. Under hösten fortsätter detta utåtriktade arbete i Norge (organiserat samarbete), Tyskland, Sydafrika (igen) och Kina.

Läs mer om den Pedagogiska Akademin på hemsidan: <http://www.lth.se/genombrottet>.

Christer Wingren, institutionen för immunteknologi

Christer arbetar utifrån tre centrala pedagogiska kärnprinciper. Han fokuserar på vad studenten gör och lär sig och han arbetar med en tydlig koppling mellan lärandemålen, undervisningen och examinationen. Han utgår från medarbetaren vilket innebär att pedagogiken är baserad på ett situationsanpassat ledarskap som utgår från studentens förutsättningar och där formativ bedömning är viktig. Slutligen använder Christer det mänskliga elementet i ledarskapet. Detta bygger på en ledarskapsteori som innebär att man blir mer effektiv genom att använda sig själv fullt ut och att vårt beteende påverkar de resultat som kan uppnås.

Christer är mycket engagerad i forskarutbildningen och argumenterar för ett djupinriktat lärande med målet att doktorander ska utvecklas till kreativa och innovativa forskare – och inte bara ”extremt kvalificerade laboratorieingenjörer”. En lösning innebär att kontinuerligt diskutera och följa upp lärandemålen, med planerade och genomförda aktiviteter samt uppnådda resultat. En annan lösning består av kontinuerlig formativ bedömning under forskarutbildningsperioden. Christer anser att rätt utformad formativ bedömning stödjer doktorandernas utveckling till innovativa och kreativa forskare. Han ser handledarens pedagogiska ledarskap inom forskarutbildningen som centralt för lärandeprocessen och lärandemiljön och han argumenterar starkt för ett situationsanpassat ledarskap som utgår från doktoranden. Christer anser att såväl pedagogiskt ledarskap som medarbetarskap bygger på en förmåga att använda sin självkännedom, sin förmåga att lyssna, sin integritet och sitt mod i samspelet med andra.

Kristina Nilsson, institutionen för maskinteknologi

Kristinas pedagogiska verksamhet bygger på tre huvudteman som genomsyrar hennes syn på undervisning och lärande. Det första temat innebär att kunskap byggs som en väv av trådar, det andra att alla lär sig på olika sätt och det sista temat handlar om att lärande utmanar intellekt och tanke. Dessa teman är väl förankrade i den praktiska verksamheten. Genom att diskutera hur hon arbetar med föreläsningar visar till exempel Kristina hur hon hjälper studenterna att bygga upp en väv av trådar. Det kan handla om relationer till andra kurser eller olika sätt att skapa en hög, och delvis spontan, aktivitetsnivå inom studentgruppen. Hon diskuterar såväl positiva som negativa erfarenheter som hela tiden är tydligt integrerade i en didaktisk miljö där undervisningen i mekanik står i centrum. Kristina är detaljerad och mycket konkret och visar tydligt vad det innebär att vara student i hennes mekanikkurser.

Kristina resonerar kring ämnesdidaktiska angreppssätt inom en avancerad kurs i mekaniska vibrationer och redogör för förändringar av det didaktiska upplägget samt inte minst en utveckling av examinationen. Hon fortsätter med grundkurserna i mekanik (för F och Pi) och olika åtgärder och utmaningar under arbetet att lyfta såväl innehåll som svårighetsgrad, samt utvecklingen av en fördjupningsuppgift med simuleringar av dynamiska mekanikförlopp som innefattar såväl etiketslag som integrerat artikelskrivande.

Federico Gómez, institutionen för livsmedelsteknik

Federico presenterar en omfattande och resultatrik pedagogisk praktik som är tydligt inriktad mot att utbilda ingenjörer med den kompetens och inriktning som behövs för att säkerställa att de uppfyller livsmedelsindustrins behov. Han inriktar mycket av sitt pedagogiska arbete mot att lösa olika pedagogiska problem relaterade till kritiska situationer av olika karaktär. Det är en framgångsrik strategi som är mycket värdefull på såväl kurs- som programnivå.

I sin pedagogiska filosofi utvecklar Federico vilka kompetenser som krävs av en professionell livsmedelsingenjör och vad som krävs av ett bra utbildningsprogram. Han arbetar aktivt med att stimulera studenter att använda ingenjörskunskaper från tidigare kurser för att utforma livsmedelsprodukter och processer. Andra pedagogiska initiativ handlar om gruppdynamik i studentgrupper med såväl svenska som internationella studenter samt mottagning av internationella studenter och deras anpassning till en ny studiemiljö. De genomarbetade exemplen förstärker bilden av en handlingskraftig och initiativrik lärare och pedagogisk ledare.

Jonas Borell, institutionen för designvetenskaper

Jonas pedagogiska filosofi bygger på variationsteorin om lärande. Det är en pedagogisk teoribildning som utgår från att vi lär oss något genom att urskilja viktiga dimensioner av möjlig variation i en aktuell lärandesituation. Jonas ser en kurs som en pedagogisk process inom vilken lärarens huvudsakliga roll är att motivera och styra samt att hjälpa studenterna att strukturera sina lärprocesser. Pedagogiska processer bör omfatta situationer som gör att studenterna kan erfara variation. Resonemanget är komplicerat och Jonas uppvisar ingående teoretiska insikter. Det finns naturligtvis andra teorier om lärande (och variationsteorin är inte okontroversiell) men det viktiga i detta sammanhang är att det teoretiska ramverket stödjer och utvecklar den egna pedagogiska praktiken.

Jonas har aktivt deltagit i utvecklingsarbetet av LTHs kursutvärderingssystem (CEQ) och detta arbete har presenterats i ett flertal publikationer. Det är ett föredömligt pedagogiskt arbete på organisationsnivå som naturligtvis stödjer den pedagogiska utvecklingen vid LTH – och även utvecklat Jonas pedagogiska kompetens och medvetenhet.

Martin Tunér, institutionen för energivetenskaper

Martin redovisar en intressant och pedagogiskt relevant industriell bakgrund, inte minst när det gäller utbildning inom miljöområdet. Hans pedagogiska kärnprinciper handlar om att göra utbildningen relevant och intresseväckande för studenterna och om att undervisningsverksamheten är tydligt inriktad mot aktivitet och dialog. Martin beskriver hur han undervisar inom sitt ämnesområde, förbränningsmotorer samt fordonssystem och transporters energianvändning och bränslemarknader. Han argumenterar för vikten av en aktiv återkoppling och inte minst olika sätt att stimulera en ökad aktivering av studenterna. Martin arbetar mycket med föreläsningar och han beskriver intressanta och tänkvärda aktiviteter som syftar till att engagera studenterna och göra dem mer aktiva under föreläsningarna. Hans framgångsrika metoder att engagera alla sina studenter i en dialog kring undervisningsstoffet under föreläsningarna är speciellt intressant, även för en vidare krets av lärare vid LTH.

Handledning av forskarstuderande är kanske den av Martins pedagogiska verksamheter som tydligast visar hans pedagogiska skicklighet. Han anser att doktoranden ska växa in i en roll som expert och att detta ställer stora krav på handledningen och handledaren. Martin beskriver olika pedagogiska aktiviteter för att utveckla och förbättra forskarutbildningen och han fokuserar mycket på studieplaner och målbeskrivningar samt aktivering och variation som viktiga för doktorandens utveckling mot en självständig forskare.

Martin understryker tydligt att doktoranden genomgår en forskarutbildning och han argumenterar för en helhetssyn på målen för denna utbildning. Han har bland annat infört en ny workshop, ”PhD studies at combustion engines – discussions about goals and expectations”. De positiva erfarenheterna har lett till att momentet kommer att utvidgas till att omfatta alla institutionens doktorander under 2015. Martin diskuterar också problemen med mindre lyckosamma rekryteringar av nya doktorander och presenterar en ny och mer strukturerad rekryteringsprocess.

Lena Hiselius, institutionen för teknik och samhälle

Lena undervisar framför allt i samhällsekonomi. Hon utgår i sin pedagogiska praktik från fyra grundprinciper: Verklighetsförankring av föreläsningar och kursmaterial är viktigt för att motivera studierna i samhällsekonomi och transporter. Undervisningen bygger på ett aktivt deltagande från studenterna för att stödja djupinläring. Eftersom det oftast inte finns endast en rätt lösning till samhällsekonomiska problemställningar är det viktigt att studenterna får träning i att se ett problem ur olika synvinklar. Eftersom ekonomiska utvärderingar kan missbrukas om de inte tillämpas på rätt sätt är det viktigt att studenterna utvecklar ett kritiskt förhållnings-sätt.

Lena diskuterar utvecklingen av samhällsekonomikursen sedan hon övertog kursansvaret 2010. Hon införde ganska omgående en stabilare teori-grund i kursen och hon diskuterar examinationsformer, case-uppgift samt kamratgranskning i relation till constructive alignment och SOLO-taxo-nomin samt de egna grundprinciperna. Flera konstruktiva och välmotive-rade förändringar genomfördes men utfallet, när det gäller studenternas reaktioner i CEQ-utvärderingen, visade på ett stort missnöje. Lena analy-serar och vänder och vrider på alla problem på ett konstruktivt sätt. Det finns naturligtvis en risk att i detta läge i alltför hög grad utveckla en kurs för att försöka tillfredsställa studenterna inför nästa kursomgång. Lena reflekterar klokt och med välgrundade argument och hon balanserar på ett utmärkt sätt mellan egna pedagogiska och didaktiska avvägningar och studenternas önskemål. Utfallet av senare CEQ-utvärderingar (samtliga aspekter) visar, tillsammans med fortlöpande operativa utvärderingar och täta studentkontakter samt en stor närvaro vid kursens samtliga moment, att samhällsekonomikursen nu erhållit en form som såväl kursledaren som studenterna är nöjda med.

Förförståelse och förberedelse

Att omforma en seminariekultur

Fredric Bauer och Helena Svensson, Institutionen för kemiteknik, LTH

Det kollegiala seminariet där aktuell forskning presenteras och diskuteras, med målen att såväl sprida resultat som att kritiskt granska och gemensamt utveckla texter och kunskap, är en av akademins traditionstygda institutioner. Seminariet kan rentav ses som en ”konkretion av själva universitetets idé” [1]. Universitets- och högskolerådet [2] beskriver forskningsseminarier och deras funktion som att ”doktoranderna, lärare och andra forskare på en institution eller inom en forskargrupp träffas regelbundet under ledning av en seminarieledare för att diskutera nya metoder och rön, nyutkommen litteratur inom ämnet och olika problem som doktoranderna kan stöta på”. Seminarier kan följa olika modeller och fylla olika instrumentella syften, men är i hög grad en praktik vid vilken nya deltagare lär sig genom insocialisering och informellt lärande.

Seminariet är emellertid inte längre en självklarhet i alla delar av akademien, utan upplevs av många som något som tar för mycket tid, är irrelevant för dem, eller helt frånvarande. I LTH:s senaste doktorandenkät beskrevs hur många forskningsmiljöer saknar seminarier där doktorander och forskare presenterar samt får diskutera sin forskning, och

i de miljöer där seminarier regelbundet genomförs är återkopplingen mycket sällan förberedd. En majoritet av doktoranderna beskrev det som att det finns för få seminarier för att presentera och diskutera aktuell forskning. Dessa erfarenheter verkar spridda över hela fakulteten och kan tolkas som ett tecken på en fragmenterad forskningskultur där den lokala miljön inte längre är det naturliga forumet att diskutera den pågående forskningen, eller som att diskussioner om forskningen inte längre prioriteras och ses som en integrerad del av att komma framåt i forskningsprocessen.

Ett problem som lyfts fram vid Institutionen för kemiteknik i olika sammanhang (till exempel institutionsworkshops och doktorandmöten) är bristande intern kommunikation och bristande insyn i aktuell forskningsverksamhet i de olika forskargrupporna. Tillsammans med en upplevd brist på öppna, djupgående diskussioner om det vetenskapliga arbetet ledde detta till ett doktorandinitiativ för att införa en ny sorts seminarier. Detta arbete har lett fram till en seminarieriserie enligt den så kallade Piteåmodellen, och det är erfarenheterna av detta arbete vi vill dela med oss av här.

Piteåmodellen för seminarier, eller responsbaserade textseminarier, vars bakgrund och form beskrivits i detalj tidigare (se [3] och [4]), syftar till att med en tydlig struktur skapa ett seminarium med ägarskap hos den forskare som presenterar – oftast en doktorand – och fokus på respons på en adekvat konceptuell nivå. För att förbereda seminariet skickas materialet ut till alla deltagare senast en vecka i förväg, tillsammans med instruktioner om vilken typ av respons som efterfrågas. Som stöd för responsen färgkodas textmaterialet som ska presenteras som grönt (idéer, skisser), rött (utkast) eller svart (nästan färdigt material), enligt mallen i Tabell 1. Därutöver kan mer specifika frågor ställas som stöd för responsen, till exempel gällande särskilda delar av texten. Deltagarna läser texten och formulerar skriftlig respons, som senast någon dag före seminariet delas med samtliga seminariedeltagare, vilka läser den samlade responsen inför seminariet. Under seminariet äger den presenterande forskaren tiden och väljer ut några fokusområden för behandling och diskussion under ledning av seminarieledaren. Efterarbetet för forskaren består i att revidera texten utifrån den skriftliga responsen, samt vad som framkom på själva seminariet.

Några mindre avsteg från den ursprungliga Piteåmodellen gjordes innan seminarieserien infördes och ett arbete fortgår löpande för att utveckla och anpassa modellen till den lokala forskningsmiljön då modellen ursprungligen utvecklats i en mycket annorlunda forskningsmiljö. Exempelvis finns ingen fast seminarieledare för serien i nuläget utan istället utses en senior forskare inför varje seminarium att leda diskussionen. Det finns utöver detta en ansvarig för planering av och information om seminarierna och modellen. Vid institutionen bedrivs framförallt tillämpad forskning av experimentell natur i olika forskningsgrupper. Både forskning och diskussioner som förs kring forskningen är väldigt fokuserad på empiri och experimentella resultat.

Lite uppmärksamhet ägnas vanligen åt hur man kan förstå de aktuella frågeställningarna eftersom dessa oftast formuleras vid ansökan om externa forskningsmedel och inte av doktoranderna själva. Detta kan ge upphov till svårigheter vid införandet av forskningsseminarier, då deltagandet i seminariet inte upplevs som forskning och man därför inte ser deltagandet som en del av lärandet och kunskapsutvecklingen. Med den inställningen kan det vara svårt att hitta motivation att lägga den tid som krävs för ett aktivt deltagande i seminarierna.

Det första seminariet som genomfördes i serien användes för att presentera och diskutera modellen samt syftet med forskningsseminarierna. Att välja en modell och ägna ett helt seminarium åt att presentera och diskutera modellen kan synas stelbent, men det var ett steg i att etablera en gemensam förståelse för hur seminarierna skulle genomföras och vad deltagarna kunde förvänta sig, samt vad som förväntades av dem inför seminarierna. Nya deltagare kan hänvisas till en explicit mall och instruktion vilket minskar osäkerheten för vad som egentligen förväntas av den som presenterar och de som deltar.

Utgången av detta försök att skapa en ny seminariekultur har varit mycket positiv. De som deltagit i seminarierna har haft en positiv upplevelse där det funnits möjlighet till mer djupgående diskussion. Diskussionen har varit av friare natur och inte så hårt styrd av den som presenterar vilket fungerat bra. Även de som presenterat har upplevt att de fått relevant feedback och konstruktiv kritik på sina skrivna texter. Intressanta diskussioner har också uppstått både gällande detaljfrågor kopplade till de specifika texterna (till exempel hur delar av diskussionen relaterar till frågeställningen) och mer övergripande frågeställningar som engagerat många (till exempel vilka olika tänkta läsare som finns för populärvetenskapliga texter). Några deltagare har uttryckt att denna form av seminarier har gjort att de

Tabell 1. Färgkodning i seminariemodellen. Omarbetad från Ferm Thorgersen & Wennergren (2015).

Textens nivå (färg)	Grön	Röd	Svart
Typ av text	Idéer, skisser, tankar	Tidigt till sent utkast	Nästan färdig text
Fokus för respons	Innehåll, tankar, idéer Innebörd och synsätt Bärkraft och potential	Fokus, form och kontextualisering Förståelse Syfte och balans mellan delar	Ordval, meningsbyggnad, formalia Begrepp och konceptualiseringar Stil och genre
Stödfrågor för respons	Hur uppfattas syftet med idéerna? Hur uppfattas textens budskap? Hur uppfattas idéernas styrkor och svagheter?	Vad är den röda tråden och textens huvudsakliga bidrag? Hur uppfattas innehållets styrkor och svagheter? Hur uppfattas textens syfte?	Vem uppfattas som textens mottagare? Hur uppfattas textens styrkor och svagheter? Hur är texten anpassad till genre och publiceringsform?

känt sig mer delaktiga i seminariet genom att de skickat in respons i förväg. Speciellt för de som inte gärna tar ordet i seminarierummet har detta upplevts som något positivt. Deltagandet på seminarierna har varierat mycket sedan modellen infördes. Framförallt har doktorander och teknisk personal deltagit, med ett fåtal seniora forskare vid de flesta seminarier. Att deltagandet varierar är naturligt men målet är naturligtvis ett brett deltagande så att seminariet upplevs som en naturlig del av forskningsmiljön.

Några lärdomar från detta initiativ är att de praktiska detaljerna spelar stor roll för om seminariet upplevs som givande. Tydliga instruktioner om hur seminariet ska gå till har varit viktigt eftersom modellen är ny i miljön och man lätt faller tillbaka i gamla, bekanta vanor, som tyvärr lämnar litet utrymme för diskussion. Det har också visat sig vara viktigt med tydlighet på flera sätt, exempelvis i att upprepade gånger kommunicera planeringen och att vid flera tillfällen påminna om forskningsseminariernas syfte och hur de ska genomföras. Det har även varit viktigt att lyfta fram på vilket sätt de skiljer sig från andra typer av seminarier och presentationer – erfarenheter som ligger i linje med upplevelser utanför LTH [4].

Vi tror att effekten av att tydligt klargöra att det finns en modell och hur den ser ut, varit en av de viktigaste faktorerna för att stöpa om seminarierna – kanske viktigare än vilken modell vi faktiskt valde. Erfarenheterna så här långt kan väl sammanfattas som att det tar tid att ändra en kultur, men vi ser att det går!

Kontaktuppgifter

fredric.bauer@chemeng.lth.se och helena.svensson@chemeng.lth.se

Referenser

- [1] Cronqvist, M. (2014). Det goda seminariet. *Kulturella Perspektiv*, 23(2), 30–38.
- [2] Universitets- och högskolerådet (2014) doktorandhandboken.nu – Forskarseminarier. [Online] <http://www.doktorandhandboken.se/omutbildningen/forskarseminarier> [2015-06-08]
- [3] Ferm Thorgersen, C., & Wennergren, A.-C. (2010). How to challenge seminar traditions in an academic community. I C. Ferm Thorgersen & S. Karlsen (Red.) *Music, education and innovation : Festschrift for Sture Brändström* (sid. 145–164). Luleå: Luleå tekniska universitet.
- [4] Ferm Thorgersen, C., & Wennergren, A.-C. (2015). Skriftlig respons i fokus inför deltagarorienterade seminarier. I L. Jons (Red.) *Seminariet i högre utbildning - En beprövad samling exempel* (sid. 155-174). Lund: Studentlitteratur.

LTH:s Högskolepedagogiska kompetensutvecklingskurser hösten 2015

Nedan ges en kortfattad information om de olika högskolepedagogiska kompetensutvecklingskurser som ges av Genombrottet under hösten 2015. LTH har ingått ett avtal med naturvetenskapliga fakulteten, vilket innebär att många av dessa högskolepedagogiska kurser nu även är öppna för kursdeltagare därifrån. Förutom de allmänna högskolepedagogiska översiktskurserna erbjuds även mer praktiska kurser samt individuella fördjupningskurser med förhoppningen att kunna möta intresseångern bland lärarna. För utförligare information (kursstider, detaljerat kursinnehåll, med mera) hänvisas till Genombrottets hemsida <http://www.lth.se/genombrottet/>, där det också finns information om kurser av andra kursgivare.

Högskolepedagogisk introduktionskurs (2v)

Kursen riktar sig främst till doktorander och nyanställda lärare och är en valbar kurs inom den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningen, samt inom forskarutbildningen vid LTH. Kursen ger en introduktion till högskolepedagogik och aktuell forskning inom området. Många kursmoment bygger på deltagarnas egna erfarenheter, som knyts till pedagogisk teori. Studenters lärande och situation, examinationens betydelse och mekanismer, olika undervisningsmetoder, kommunikation och lärarens roll är exempel på områden som behandlas under veckan. Kursen syftar till att introducera deltagarna i ett tänkande kring universitetspedagogiska frågor och därmed öka deras förmåga att fatta beslut i undervisningen som gagnar alla studenters lärande. Kursen syftar också till att ge deltagarna en pedagogisk grund att bygga vidare på i deras arbete som lärare

vid LTH. Kursen inleds med en kursvecka (fem heldagar, se separat schema). Under veckan varvas föreläsningar med gruppövningar och eget arbete. Sedan följer en veckas projektarbete som skall redovisas tre till fyra veckor senare. Sista ansökningsdag är 15 november 2015 och kursen startar 14 december 2015.

Introduction to Teaching and Learning in Higher Education (2v)

As a PhD student or a new teacher at LTH you are invited to Introduction to Teaching and Learning in Higher Education (this course is equivalent to the course Högskolepedagogisk introduktionskurs but given in english). This course introduces you to current concepts of teaching and learning in higher education in order to develop your ability to improve student learning. The course provides an introduction for your further professional development as a university teacher. It is focused on students and their situation including students with special needs, the role of the teacher and his/her professional development, learning as a cognitive process, different teaching methods and their effect on students learning, assessment and its impact on students learning, evaluation at different levels, communication and pedagogical qualifications for teachers in higher education. The course starts with a week of five full days, (see separate schedule) in which lectures are combined with group exercises and individual work. This is followed by a group project which is to be reported 3-4 weeks later. Last day to register September 20 2015, course start October 19 2015.

Den goda föreläsningen (2v eller 3v)

Kursen riktar sig främst till lärare med föreläsningserfarenhet och helst skall deltagarna också ha egna föreläsningar under den tid som kursen går. En stor del av undervisningen vid universitetet bedrivs i form av föreläsningar, en form med både för- och nackdelar. Kursen behandlar några av dessa. Vidare tar kursen upp ett antal konkreta metoder för hur föreläsningar kan genomföras och utvärderas. Syftet är att deltagarna efter kursen skall ha fördjupat sin förståelse kring föreläsningen som undervisningsform och dessutom praktiskt arbetat med att utveckla sina egna föreläsningar. Kursen har ett antal schemalagda träffar med en blandning av lärarledd undervisning, deltagarundervisning och diskussioner. Vidare tillkommer auskultationsarbete, förberedelse av deltagarundervisning och inspelningsuppgift i grupp mellan kursträffarna. Kursen motsvarar 2 veckors arbete. För dem som vill fullgöra en prestation om 3 veckor tillkommer en skriftlig uppgift, där man redovisar en pedagogisk reflektion grundad på egen undervisningserfarenhet. Innehåll och utformning avtalas i särskild ordning med kursledarna. Sista ansökningsdag är 15 september 2015 och kursen startar 30 september 2015.

Workshop - Den pedagogiska portföljen (1v)

Att presentera och bedöma pedagogiska meriter med hjälp av en pedagogisk portfölj är en etablerad och genom forskning väl utvärderad metod. I den pedagogiska portföljen belyser och beskriver läraren sin kompetens framför allt genom en kritiskt reflekterande analys av exempel hämtade från den egna praktiken. Att skriva en pedagogisk portfölj bör vara en fortlöpande och integrerad del av arbetet som universitetslärare. På så sätt kommer portföljen att bli ett levande dokument som i hög grad bidrar till den professionella pedagogiska utvecklingen. Denna workshop ges som stöd för lärare som vill utveckla sin förmåga att reflektera över sin pedagogiska gärning i utvecklings- och/eller meriteringssyfte. Kursen stödjer erfarenhetsutbyte mellan deltagarna i form av diskussioner och reflektioner och baseras på material från relevant forskning. Förkunskapskravet är att man har genomgått någon högskolepedagogisk översikt kurs eller motsvarande (till exempel LTH:s Högskolepedagogiska introduktions- eller inspirationskurs). Sista ansökningsdag är 8 november 2015 och kursen startar 16 november 2015.

Handledning i teori och praktik (2v)

Kursen vänder sig både till doktorander och till seniora lärare som handleder studenter på grundnivå och som vill lära sig mer om hur man som handledare kan stödja studenters lärande. Syftet med kursen är att ge deltagarna en ökad förståelse för och kunskap om handledningens betydelse för studenters lärande inom högre utbildning. Kursen utgår ifrån den kompetens som deltagarna själva har utvecklat genom sina professionella erfarenheter av att handleda studenter inom projekt- och examensarbeten. Olika aspekter av handledning kommer därför att diskuteras utifrån såväl teoretiska som praktiska perspektiv. Kursinnehållet baseras på relevant högskolepedagogisk forskning och deltagarnas egna erfarenheter av handledning (som handledare eller som handleddd). Under kursen diskuteras hand-

ledning och lärande relaterat till den egna praktiken och LTH:s olika handledningskulturer. Litteraturstudier syftar till att identifiera relevanta pedagogiska problemområden inom handledningsfältet och koppla handledningsteori till handledningspraxis. Ett projektarbete (i gruppform) genomförs som en viktig del av kursen. Projektet skall vara knutet till den egna handledningspraktiken och till teori och litteratur inom kursens ram. Kursen ges under senhösten 2015 / våren 2016 och datum kommer att anslås på Genombrottets hemsida: <http://www.lth.se/genombrottet/hogskolepedagogisk-kompetensutveckling-och-kursutbud/genombrottets-kursutbud>.

Projektbaserad kollegiekurs (2v)

Projektbaserad kollegiekurs är en valbar kurs inom den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningen vid LTH och vänder sig främst till grupper av lärare som delar samma pedagogiska sammanhang. Kursen syftar till att ge en grupp lärare, som delar ett socialt sammanhang (ämne, avdelning, etcetera), möjlighet att tillsammans fördjupa sig i för dem relevanta pedagogiska frågeställningar. Kursens huvuddel är ett projektarbete, som i normalfallet genomförs i grupp och som behandlar en för deltagarna relevant pedagogisk frågeställning. Projektet rapporteras skriftligt och muntligt inom kursen. Förutom projektet ges inom kursen ett antal schemalagda seminarier, vars huvudsyfte är att stödja arbetet med rapporten. Litteraturstudier relevanta för projektet tillkommer. Kursen ges på förfrågan i samarbete med den organisatoriska enhet där deltagarna delar det pedagogiska sammanhanget.

Projektbaserad Högskolepedagogisk kurs för adjungerade lärare (1v)

Högskolepedagogisk kurs för adjungerade lärare är en kurs inom den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningen vid LTH. Kursen är en variant av LTHs översikt kurser i högskolepedagogik och riktar sig till adjungerade lärare, som har sin huvudsakliga verksamhet i näringsliv och myndigheter utanför universitetsverksamheten. Kursen syftar till att introducera deltagarna i ett tänkande kring universitetspedagogiska frågor och därmed öka deras förmåga att fatta beslut i undervisningen som gagnar studenters lärande. Kursen syftar också till att ge en pedagogisk grund att bygga vidare på som akademisk lärare och handledare i samverkan med andra LTH-lärare. Särskild vikt läggs på att den adjungerade läraren relaterar sin specialkompetens till studenters och doktoranders lärande. Kursen inleds med en halvdagsträff där bland annat grundbegreppet konstruktivt samordnad undervisningsplanering introduceras. Detta åtföljs av fyra tematiska 2-timmarsträffar, vilkas tidpunkter förhandlas vid kursstarten. Kursen utmynnar i att deltagaren i skrift analyserar konsekvenserna av den egna undervisnings-/handledningspraktiken i relation till pedagogiskt teori och till sin specialistkompetens. För att kompensera de adjungerade lärarnas begränsade fysiska närvaro på LTH används en webbplattform för kurskommunikation. För tillträde till kursen krävs att man är anställd som adjungerad lärare vid LTH. Samtliga adjungerade lärare vid LTH har tillträde till kursen (ingen platsbegränsning) och kursen ges på begäran.

Kom ihåg

LU:s femte högskolepedagogiska utvecklingskonferens, 26 november 2015 på LTH.

Målgrupp för denna konferens är ALLA med pedagogiska uppdrag - lärare, forskarhandledare, studievägledare, studie-rektorer, utbildningsadministratörer, utbildningsledare, med flera. Konferensen skapar en organiserad möjlighet för lärare och andra inom universitetet att dela kunskap och erfarenheter av pedagogiska utvecklingsfrågor på samtliga nivåer - från grundnivå till forskarnivå, från enskilda kursmoment till hela program. En möjlighet till dialog, inspiration och kritisk diskussion om lärande, undervisning och lärarskap!

Förslag till bidrag lämnas senast 10 september (max 400 ord) och antagna bidrag meddelas 26 september. Sista dag för slutlig bidragstext, 26 oktober. För detaljerad information, se: <http://www.lth.se/genombrottet/utvecklingskonferens-lu2015/>

Sceniskt framförande i föreläsningar

Teaterhögskolan i Malmö i samarbete med Genombrottet, LTH:s pedagogiska stöd- och utvecklingsenhet, erbjuder en ny workshopserie för lärare på LTH! Det finns flera kopplingar mellan undervisning och teater, och vi vill ge dig chansen att upptäcka nya verktyg och utveckla din egen stil i föreläsningssituationer. I form av övningar, improvisationer och ämnes-teknik inom områden som röst, kropp och scenisk gestaltning

Kontakt

Anders.Ahlberg@genombrottet.lth.se, 046-2227155
Mattias.Alveteg@chemeng.lth.se, 046-2223627
Roy.Andersson@cs.lth.se, 046-2224907
Jennifer.Lofgreen@genombrottet.lth.se, 046-2220448
Kristina.Nilsson@mek.lth.se, 046-2223455
Thomas.Olsson@genombrottet.lth.se, 046-2227690
Linda.Price@open.ac.uk
Torgny.Roxa@genombrottet.lth.se, 046-2229448

Hemsida: www.lth.se/genombrottet

kommer din föreläsningsteknik att prövas, medvetandegöras och berikas. Även områden och ämnen som dramaturgi, berättarteknik, publikkontakt och textanalys kommer att beröras. Denna unika, lärorika och roliga workshopserie har kunnat skapas med hjälp av en donation från en av LTH:s alumner! Mer information hittar du på www.lth.se/genombrottet. Sista ansökningsdag är 21 september 2015 och workshopserien startar 19 oktober 2015. Ytterligare information om anmälan finns på Genombrottets hemsida: www.lth.se/genombrottet.

Tillämpad universitetspedagogik för övningsledare

Hur undervisar man egentligen? Studenter som fungerar, ska fungera eller har fungerat som lärare vid någon institution på LTH (laborationshandledare, övningsledare etcetera) inbjuds till att under fyra timmar ta del av en del av det man vet kring hur folk lär sig och hur folk undervisar på en teknisk högskola. Kursen är avgiftsfri och ges av Genombrottet, LTH:s pedagogiska stöd- och utvecklingsenhet. Kursen kommer bland annat att ta upp:

- Vad är en bra övningsassistent (och en mindre bra)?
- Vad är bra undervisning?
- Vad finns det för olika lärstilar?
- Vad förväntas av en övningsledare eller laborationshand- ledare?

Kursledare är Roy Andersson, Universitetslektor vid institutionen för Datavetenskap och Pedagogisk konsult vid Genombrottet, LTH, samt Torgny Roxå, Pedagogisk konsult vid Genombrottet, LTH. Kursen ges måndag 12 oktober 2015, klockan 17:15-21:30 i sal SC:Pepparholm (Studiecentrum, andra våningen) och alla deltagare bjuds på mat och dryck. Anmälan skickas via e-post till Lisbeth.Tempte@kansli.lth.se, senast 8 oktober 2015. Skriv på anmälan när och var du ska eller har undervisat vid LTH och ange även om du önskar vegetarisk mat. Intyg ges till alla deltagare som är med under kvällen.

Ingrid.Svensson@bme.lth.se, 046-2227525
Lisbeth.Tempte@kansli.lth.se, 046-2223122 (kursan- mälan)

Redaktion: Kristina Nilsson
epost: Kristina.Nilsson@mek.lth.se
telefon: 046-222 15 02

LUNDS UNIVERSITET
Lunds Tekniska Högskola